

2023-04-28 Nr. NV-1002

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-88(3) TAIS-22-16273(4)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2176(2)“ PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2022-12-14	<i>Susisiekimo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ LRV posėdis ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo nario G. Kindurio inicijuotomis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pataisomis siūloma urbanizuotose teritorijose, išskyrus naujai planuojamas tokias teritorijas, siaurinti kelio apsaugos zonų plotį ir nustatyti į abi puses nuo kelio briaunų: krašto kelių – po 5 metrus; rajoninių kelių – po 4 metrus; vietinės reikšmės I, II ir III kategorijos kelių – po 3 metrus. Anot pataisų iniciatoriaus, urbanizuotose teritorijose, kurios yra nuo seno užstatytos, nustatius siauresnes kelių apsaugos zonas, įvairūs apribojimai būtų taikomi mažesnėms teritorijoms, todėl žemės savininkai patirtų mažiau suvaržymų, mažėtų įvairių derinimų ir leidimų išdavimų, todėl tai mažintų administracinę naštą kelių (valstybei ir savivaldybėms) ir žemės savininkams. Numatyti apribojimai nesudarytų veiklų apribojimų nuo seno tose teritorijose gyvenantiems asmenis. Naujai projektuojamoms urbanizuotoms teritorijoms siaurinti zonų nesiūloma.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės pozicija pritarti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2176(2) keliuamam tikslui – nustatyti mažesnių dydžių kelių apsaugos zonas urbanizuotose teritorijose, tačiau nepritarti Įstatymo projektu siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl toliau nurodytų priežasčių:

- Įstatymo projekte nėra numatytos įstatymo taikymo nuostatos, nurodančios, pagal kokį teisinį reguliavimą turėtų būti baigiami pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai, statinių projektai, kiti dokumentai, kuriuose nustatomos kelių apsaugos zonos;
- urbanizuotose teritorijose (pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus) esančiuose žemės sklypuose, nepaisant to, kiek esami statiniai (pastatai) nutolę nuo kelių, Įstatymo projektu būtų įteisinama galimybė vykdyti naujas veiklas (statyti naujus pastatus ar kitus statinius, įrengti įrenginius, kasti atvirus vandens telkinius, sandėliuoti medžiagas ir kita) nesilaikant kelio apsaugos zonos apribojimo iki pat kelio sklypo ribos;
- neturėtų būti įteisinama chaotiška pastatų plėtra šalia kelio, dar labiau ribojant kelių plėtros galimybes, matomumo sąlygas, taip pat nepaliekant galimybės užtikrinti transporto priemonių eismo keliamo triukšmo ir taršos ribinius dydžius gyvenamuosiuose namuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje. Esamų pastatų plėtra ir naujų pastatų statyba galėtų būti vykdoma ir kelių apsaugos zonų ribose, tačiau neartinant esamo (susiformavusio) užstatymo į kelio pusę;
- taikyti mažesnius kelių apsaugos zonų dydžius arba apsaugos zonas sutapatinti su kelių juostų ribomis galėtų būti svarstomas tik tuo atveju, jeigu iš karto už kelio juostos ribų jau yra pastatų (pavyzdžiui, senamiesčiuose, centrinėse gyvenamųjų vietovių dalyse, kuriose pastatai yra arti gatvių važiuojamosios dalies, šaligatvio). Netaikomos kelių apsaugos zonos galėtų būti pavieniuose įsiterpusiuose neužstatytuose žemės sklypuose, jei kelio plėtra jau ir taip yra ribota dėl kitų šalia esančių pastatų;
- Įstatyme jau yra nustatyta, kad kelių apsaugos zonose miestuose, miesteliuose ir kaimų kompaktiškai užstatytose teritorijose leidžiama statyti ir (ar) rekonstruoti pastatus (jeigu rekonstravimo metu didėja pastato išorės matmenys), kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu. Pagal galiojantį reguliavimą nurodytai veiklai turi pritarti kelio savininkas ar valdytojas, kuris įvertina, ar nurodyti darbai netrukdytų numatyti kelių plėtrai ir priežiūrai, ar nepablogins kelio techninės būklės, ar bus užtikrintas kelių transporto eismo saugumo reikalavimų laikymasis ir (ar) nekils pavojaus aplinkai, žmonių turtui, gyvybei ar sveikatai;
- kelių apsaugos zonos nustatytos įvertinus kelių plėtros perspektyvas, todėl esamas kelių apsaugos zonas užstatius pastatais ir kitais statiniais, bet kokie kelių plėtros darbai pareikalautų papildomų biudžeto lėšų, nes visuomenės poreikiams reikėtų paimti ne tik jau užstatytą žemę, bet ir pastatus, statinius ir įrenginius.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas teiktas derinti Aplinkos ministerijai, Finansų ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Nacionalinei žemės tarnybai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijai, AB „Lietuvos geležinkeliai“.

Finansų ministerija, Žemės ūkio ministerija ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ pastabų neturėjo.

Pastabų pateikė Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Nacionalinė žemės tarnyba ir VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija. Į pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

2023 m. vasario 13 d. Susisiekimo ministerija surengė susitikimą, kuriame dalyvavo Aplinkos ministerijos, Lietuvos automobilių kelių direkcijos bei Vyriausybės kanceliarijos atstovai. Susitikimo metu buvo aptartas Vyriausybei pateiktas Nutarimo projektas ir buvo nuspręsta jį patikslinti.

Derinimo metu iškilo poreikis Nutarimo projektą pateikti išvadai gauti Teisingumo ministerijai ir papildomai suderinti su Aplinkos ministerija. Į minėtų institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta, todėl Nutarimo projektas patikslintas.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Ieva Bardauskienė

Ekonomikos politikos grupė, patarėja